

Μητροπολίτης Κυθήρων: «Η προσευχή είναι αξία των ουρανών»

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Κυθήρων και Αντικυθήρων

Ποιμαντορική εγκύκλιο για το Ιερό Τριώδιο (ύπ' αριθ. 208/2022) συνέγραψε προ της Κυριακής του Τελώνου και του Φαρισαίου ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυθήρων και Αντικυθήρων κ. Σεραφείμ, στην οποία αναφέρεται στην αξία

της προσευχής, που γίνεται με ταπείνωση, κατά το ιερό στάδιο ή αλλιώς «το πνευματικό σκάμμα ιερών γυμνασμάτων της ψυχής και του σώματος», όπως το χαρακτηρίζει.

Διαβάστε την εγκύκλιο:

Πρός
Τόν Ίερόν Κλήρον καί
τόν Χριστώνυμον Λαόν
τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Κυθήρων καί Ἀντικυθήρων

**«Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τό ἱερόν προσεύξασθαι,
ὁ εἷς Φαρισαῖος καί ὁ ἕτερος Τελώνης» (Λουκ. ιη' 10).**

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί καί Συλλειτουργοί,
Ἀδελφοί μου Χριστιανοί, Τέκνα μου ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά·
**Εὐλογημένη, εἰρηνική, χαριτοφόρος, καλλίκαρπος καί ὑγιεινή κατ' ἅμφω ἡ
ἀρχομένη κατανυκτική περίοδος τοῦ Ἱεροῦ Τριωδίου.**

Ἀρχίζει ἀπό τήν σημερινή ἡμέρα, μέ τήν Χάριν τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ καί Σωτῆρος
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ **διαρκείας 70 ἡμερῶν πνευματική καί ἀγωνιστική
περίοδος τοῦ Ἑκκλησιαστικοῦ Τριωδίου. Εὐλογητός ὁ Θεός! Προβάλλει
ἐνώπιόν μας ἕνα πνευματικό σκάμμα ιερῶν γυμνασμάτων τῆς ψυχῆς καί
τοῦ σώματος:** τό στάδιο τῆς σωματικῆς καί τῆς πνευματικῆς νηστείας, τά
ἀγωνίσματα καί ἀθλήματα τῆς θεοφιλοῦς μετανοίας, οἱ πνευματικές ἀναβάσεις
τῆς ὑποποιοῦ καί ἀγγελικῆς Χάριτος καί εὐλογίας προσευχῆς καί τά κατορθώματα
τῆς ἐξασκήσεως τῆς ἀρετῆς τῆς ἐλεημοσύνης καί τῆς φιλοπτωχίας, ἀλλά καί
ὅλων τῶν χριστιανικῶν ἀρετῶν.

Τό Ἱερόν Τριώδιον ἀνοίγει μέ τήν ἱκετήριον φωνήν τοῦ Τελώνου· «**ὁ Θεός
ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ**» καί περαιοῦται μέ τήν ἐνδόμυχον εὐχήν τοῦ
εὐγνώμονος ληστοῦ·

«**Μνήσθητί μου Κύριε, ὅταν ἔλθης ἐν τῇ Βασιλείᾳ Σου**». Οἱ δύο αὐτές
κραυγές ἱκεσίας καταδεικνύουν τήν δύναμιν καί τήν θαυμασίαν ἐνέργειαν τῆς
προσευχῆς.

Ἡ πρώτη Εὐαγγελική περικοπή τοῦ Ἱεροῦ Τριωδίου ἀναφέρεται εἰς τήν προσευχήν·

«Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τό ἱερόν προσεύξασθαι...». Ὁ ἕνας, ὅμως, ὁ
Φαρισαῖος, τήν ὥραν αὐτήν τῆς προσευχῆς τήν ἐξέλαβε ὡς εὐκαιρίαν
αὐτοπροβολῆς καί αὐτοδιαφημίσεως τῆς ἠθικῆς ζωῆς του καί τῶν καλῶν ἔργων

του, καί ὄχι ὡς στιγμές καταθέσεως ψυχῆς καί δίαυλον καρδιακῆς κοινωνίας καί ἐπαφῆς μέ τόν Πανάγιον Θεόν· αὐτό, δηλαδή, τό ὁποῖο κατώρθωσε ὁ Τελώνης μέ τήν κατανυκτικήν του στάσιν καί τήν συντριβήν τῆς καρδίας του ἐνώπιον τοῦ Παναγάθου Θεοῦ.

Ὁ Τελώνης, λοιπόν, παρά τό φορτίον τῶν ἁμαρτιῶν του, τό ὁποῖον ἐβάσταζε εἰς τούς ὤμους του, συνέλαβε τό νόημα καί τήν ἀναγκαιότητα τῆς προσευχῆς καί ἐπέτυχε τήν

δικαίωσίν του, ἐν ἀντιθέσει πρός τόν Φαρισαῖον, ὁ ὁποῖος ἀπεδοκιμάσθη διὰ τήν ὑπεροπτικήν στάσιν του καί τήν ἀπαξιωτική συμπεριφορά του πρός τόν Τελώνην.

Ἄς ἴδωμεν, ὅμως, ποία εἶναι ἡ ἀληθινή καί θεοφιλῆς προσευχή καί ποία τά ἀγαθὰ καί θεάρεστα ἀποτελέσματά της, καθὼς ἀπό τήν σημερινήν ἡμέραν διαπλέομεν τό πέλαγος τῆς ἱερᾶς καί κατανυκτικῆς περιόδου τοῦ Τριωδίου, ἐντός τοῦ ὁποῖου ἔχει βασικήν καί πρωτεύουσαν θέσιν ἡ θεόδεκτη προσευχή καί ἡ εὐάρεστος τῷ Θεῷ Θεία Λατρεία.

Πρός τοῦτο θά ζητήσωμεν τήν **συνδρομήν** καί ἀρωγήν τοῦ μεγίστου Ἱεροκέρυκος ὅλων τῶν χριστιανικῶν αἰώνων, τοῦ **ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου**, τοῦ ὁποῖου τά ἱερά κείμενα θά ἀποδοθοῦν εἰς τήν ἀπλήν γλῶσσαν.

«**Ἡ προσευχή εἶναι ἀξία τῶν οὐρανῶν.** Εἶναι ἡ γλῶσσα τῶν Ἀγγέλων, ὅταν δέν λέγῃ τίποτε πικρό, ἀλλά τά ὅσα λέγει εἶναι προσηνῆ καί θεάρεστα. Ὅταν ἡ ψυχὴ προσεύχεται ὑπὲρ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι τήν ἀδικοῦν καί τήν βλάπτουν, τότε καί οἱ Ἄγγελοι στέκουν καί ἀκούουν μέ πολλή σιγή. Καί ὅταν τελειώσῃ ἡ προσευχή, οἱ Ἄγγελοι τήν ἐπικροτοῦν, τήν ἐπαινοῦν καί τήν θαυμάζουν» (Ε.Π.Ε. 5, 140).

«**Πλήκτρο μουσικό νά εἶναι ἡ γλῶσσα μας. Νά μὴ λέγῃ ἀνάρμοστα λόγια,** ἀλλά τά λόγια της νά εἶναι γεμᾶτα μελωδία καί ἁρμονία. Μέ ταπεινὴ διάνοια νά προσερχώμεθα εἰς τόν Θεόν καί νά παρακαλοῦμε. Καί νά ἱκετεύωμεν ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν. Ἔτσι θά εἰσακουσθοῦν αἱ παρακλήσεις μας καί διὰ τόν ἑαυτόν μας» (Ε.Π.Ε. 5, 140).

«Ἡ Ἄννα (σύζυγος τοῦ Ἑλκανά), εἰς τήν Παλαιὰ Διαθήκη (Α' Βασ., κεφ.α'), ὅταν προσηύχετο, δέν ἠκούετο ἡ φωνή της, καί ὅμως ἐπέτυχε ὅσα ἠθέλησε, διότι ἐφώναζε ἡ καρδιά της. Κάνε τήν προσευχή σου Μυστήριον. Ἄλλωστε ὅλες οἱ ἀγγελικὲς δυνάμεις μέ πολλή εὐλάβεια τελοῦν τήν μυστικὴ ἐκείνη μελωδία ὡς ἱερὴ ὑμνωδία πρός τόν Βασιλέα τῶν ὅλων Θεόν. Νά συναριθμήσῃς καί τόν ἑαυτό σου μέ τούς Ἀγγέλους, ὅταν προσεύχεσαι, νά μιμηθῇς τήν μυστικὴ τους τάξι. Καί βέβαια δέν προσεύχεισαι σέ ἀνθρώπους, ἀλλά εἰς τόν Θεόν, ὁ ὁποῖος εἶναι πανταχοῦ παρὼν καί ἀκούει πρὶν τοῦ ὁμιλήσωμε καί γνωρίζει τά ἀπόρρητα τῆς ψυχῆς μας» (Ε.Π.Ε. 9, 664).

«...Ὅχι, λοιπόν, μέ προκλητικό ὕφος καί μέ ἐπιδεικτική φωνή, ἀλλά μέ πρόθυμη διάθεσι ἅς προσευχώμεθα. Οὔτε μέ θόρυβο καί τυμπανοκρουσία καί πρὸς ἐπίδειξιν, ὥστε νά γινώμεθα ἀποκρουστικοί καί εἰς τό περιβάλλον μας, ἀλλά νά προσευχώμεθα μέ τόν ἐνδεδειγμένο τρόπο, μέ συντριβή ψυχῆς καί μέ δάκρυα ἐκ βαθέων» (Ε.Π.Ε. 9, 664).

«Ὅποιος προσεύχεται μέ θερμότητα (ψυχῆς), φλέγεται καί δέν καταφλέγεται, ἀλλά ὅπως ἀκριβῶς τό χρυσάφι, πού δοκιμάζεται στή φωτιά, ἔτσι καί αὐτός γίνεται λαμπρότερος» (Ε.Π.Ε. 19, 168).

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί,

Ὁ Οἰκουμενικός Διδάσκαλος Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος μᾶς κατέδειξεν ἐμπειρικῶς τήν ἀξίαν, τήν δύναμιν καί τά ὑψηλά κατορθώματα τῆς προσευχῆς.

Πάντοτε εἶναι ἀπαραίτητη εἰς τήν ζωὴν μας ἡ προσευχή, ὅπως ὁ ἀέρας, τό ὀξυγόνο, ὁ ἥλιος, τό νερό, τό ψωμί καί ὅποιο ἄλλο συστατικό πρώτης ἀνάγκης, διὰ τήν βιολογική μας ζωή. Ἰδιαίτερα, ὅμως, εἰς τήν κρίσιμη ἐποχὴ μας καί τούς δυσχείμερους καιροὺς, τούς ὁποίους διερχόμεθα ἡ προσευχή εἶναι ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ.

Τό «στάδιον τῶν ἀρετῶν» τοῦ Ἱεροῦ Τριωδίου παρέχει ὅλας τὰς προϋποθέσεις ἐξασκήσεως τῆς θείας μεθόδου τῆς Προσευχῆς, τῆς καθαρᾶς καί ἐν κατανύξει ψυχῆς

ἐπικοινωνίας μέ τόν Πλάστην καί Δημιουργόν μας Θεόν. Ὅταν μέ πίστιν, ἐλπίδα καί ἀγάπην ἀπευθυνόμεθα ἀπὸ καρδίας πρὸς τόν Κύριον καί Θεόν μας, τότε ἔχομεν «τὴν Χάριν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καί τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καί Πατρὸς καί τὴν κοινωνίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος», σύμφωνα μέ τὴν Λειτουργικὴν εὐχήν.

Νά ἐπαγρυπνοῦμε καί νά ἀγωνιζώμεθα εἰς τὴν καθημερινήν μας ζωὴν, ὥστε νά μὴν κλονίζεται ἡ πίστις μας εἰς τόν Τριαδικόν μας Θεόν, ἀλλὰ, παρὰ τίς ἀντιξοότητες, τίς

δοκιμασίαις καί τούς πειρασμούς, νά ἰστάμεθα ὄρθιοι καί ἀμετακίνητοι εἰς τὰ κύματα τῆς ἀσεβείας καί τῆς ἀθείας, τῶν αἱρέσεων καί τῶν κακοδοξιῶν, τῆς ἐκθεμελιώσεως τῶν ἠθικῶν ἀρχῶν καί ἀξιῶν καί τοῦ ἀνοικτοῦ καί ἀπροκαλύπτου πολέμου κατὰ τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Παραδόσεως καί Κληρονομίας τῆς Ἁγίας Μητρὸς ἡμῶν Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας καί τῶν Ἐθνικῶν καί Πατριωτικῶν καταβολῶν, παραδόσεων καί ἐθίμων, ιδίως δέ κατὰ τῆς ἐνδόξου Ἱστορίας μας ὡς Ἑλληνορθοδόξου Γένους.

Ἡ ἀβεβαιότητα, ἡ σύγχυσις καί ἡ ταραχή, πού προκαλοῦνται ἀπὸ ὅσα συμβαίνουν καί τεκταίνονται κατὰ τούς δύσκολους αὐτοὺς καιροὺς τῆς ἐπιδημίας καί τῆς μεταλλάξεως τοῦ ἰοῦ, πρέπει νά ἀντιμετωπίζονται ἀπὸ τόν χριστιανικὸ κόσμον μέ τὴν δύναμιν καί τόν φωτισμό τοῦ Παναγίου

Πνεύματος, χωρίς τό παράπαν νά σαλεύωνται οἱ πιστοί ἀπό τήν πίστιν, τήν ἐλπίδα καί τήν ἐμπιστοσύνην μας εἰς τόν Πάνσοφον Δημιουργόν μας καί Θεόν.

Εὐχόμενος ἀπό καρδίας νά εἴμεθα εἰς κάθε περίστασιν ἐδραιωμένοι εἰς τήν πίστιν, τήν ἐλπίδα καί τήν ἀγάπην τοῦ Τρισαγίου Θεοῦ καί νά χρησιμοποιοῦμεν ἀνά πᾶσαν στιγμήν, καί ἰδιαίτέρως εἰς τήν κατανυκτικήν περίοδον τοῦ Ἱεροῦ Τριωδίου, τό πνευματικόν σωσίβιον τῆς προσευχῆς, διατελῶ,

Μετά πατρικῶν εὐχῶν καί εὐλογιῶν

Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Κυθήρων & Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ